

26 Απριλίου 2020

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς: «Καταδικασμένοι» να είναι αθάνατοι

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Ιουστίνος Πόποβιτς](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Οι άνθρωποι καταδίκασαν τον Θεό σε θάνατο· ο Θεός όμως με την Ανάσταση Του "καταδικάζει" τους ανθρώπους σε αθανασία. Για τα κτυπήματα τους ανταποδίδει τους εναγκαλισμούς· για τις βρισιές τις ευλογίες· για τον θάνατο την αθανασία. Ποτέ δεν έδειξαν οι άνθρωποι τόσο μίσος προς τον Θεό, όσον όταν Τον σταύρωσαν· και ποτέ δεν έδειξε ο Θεός τόσο αγάπη προς τους ανθρώπους, όσην όταν αναστήθηκε. Οι άνθρωποι ήθελαν να κάνουν τον Θεό θνητό, αλλ' ο Θεός με την Ανάσταση Του έκανε τους ανθρώπους αθάνατους. Αναστήθηκε ο σταυρωμένος Θεός και σκότωσε τον θάνατο. Ο θάνατος δεν υπάρχει πλέον. Η αθανασία γέμισε τον άνθρωπο και όλους τους κόσμους του.

Με την Ανάσταση του Θεανθρώπου η ανθρώπινη φύση οδηγήθηκε τελεσίδικα στο δρόμο της αθανασίας, και έγινε φοβερή και γι αυτόν τον θάνατο. Διότι πριν από την Ανάσταση του Χριστού ο θάνατος ήταν φοβερός για τον άνθρωπο, μετά όμως από την Ανάσταση του Κυρίου γίνεται ο άνθρωπος φοβερός για τον θάνατο. Αν ζει με την πίστη στον Αναστημένο Θεάνθρωπο ο άνθρωπος, ξεπερνά τον θάνατο. Γίνεται απρόσβλητος από αυτόν. Ο θάνατος μετατρέπεται εις «υποπόδιον των ποδών αυτού»: «Πού σου, θάνατε, το κέντρον; πού σου, άδη, το νίκος;» (πρβλ. Α΄

Κορ. 15, 55-56). Έτσι, όταν ο εν Χριστώ άνθρωπος πεθαίνει, αφήνει απλά το ένδυμα του σώματός του για να το φορέσει ξανά κατά τη Δευτέρα Παρουσία.

Μέχρι την Ανάσταση του Θεανθρώπου Χριστού ο θάνατος ήταν η δεύτερη φύση του ανθρώπου. Η πρώτη ήταν η ζωή, και ο θάνατος η δεύτερη. Ο άνθρωπος είχε συνηθίσει τον θάνατον σαν κάτι το φυσικό. Αλλά με την Ανάστασίν Του ο Κύριος τα άλλαξε όλα: η αθανασία έγινε η δεέταρη φύση του ανθρώπου, έγινε κάτι το φυσικό στόν άνθρωπο, και το αφύσικο έγινε ο θάνατος. Όπως μέχρι την Ανάσταση του Χριστού ήταν φυσικό στους ανθρώπους το να είναι θνητοί, έτσι μετά την ανάσταση έγινε φυσική γι' αυτούς η αθανασία.

Με την αμαρτία ο άνθρωπος έγινε θνητός και πεπερασμένος· με την Ανάσταση του Θεανθρώπου γίνεται αθάνατος και αιώνιος. Σ' αυτό δε ακριβώς βρίσκεται η δύναμη και η εξουσία και η παντοδυναμία της Αναστάσεως του Χριστού. Και γι αυτό χωρίς την Ανάσταση του Χριστού δεν θα υπήρχε καν ο Χριστιανισμός. Μεταξύ των θαυμάτων η Ανάσταση του Κυρίου είναι το μεγαλύτερο θαύμα. Όλα τα άλλα θαύματα πηγάζουν από αυτό και συνοψίζονται σ' αυτό. Από αυτό εκπηγάζουν και η πίστη και η αγάπη και η ελπίδα και η προσευχή και η θεοσέβεια. Οι δραπετές μαθητές, αυτοί που έφυγαν μακριά από τον Ιησού όταν πέθαινε, επιστρέφουν σ' Αυτόν όταν αναστήθηκε. Και ο Ρωμαίος εκατόνταρχος όταν είδε τον Χριστόν να ανίσταται από τον τάφο, τον ομολόγησε ως Υιόν του Θεού. Κατά τον ίδιον τρόπο και όλοι οι πρώτοι Χριστιανοί έγιναν Χριστιανοί, διότι αναστήθηκε ο Χριστός, διότι νίκησε τόν θάνατο. Αυτό είναι εκείνο που δεν έχει καμιά άλλη θρησκεία· αυτό είναι εκείνο που κατά τρόπον μοναδικό και αναμφισβήτητο φανερώνει και αποδεικνύει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο μόνος αληθινός Θεός και Κύριος σε όλους τους ορατούς και αοράτους κόσμους.

Χάρις στην Ανάσταση του Χριστού, χάρις στήν νίκη επί του θανάτου οι άνθρωποι γίνονται και γίνονται και θα γίνονται πάντοτε Χριστιανοί. Όλη η ιστορία του Χριστιανισμού δεν είναι τίποτε άλλο παρά ιστορία ενός και μοναδικού θαύματος της Αναστάσεως του Χριστού, που συνεχίζεται διαρκώς σ' όλες τις καρδιές των Χριστιανών από μέρα σε μέρα, από χρόνο σε χρόνο, από αιώνα σε αιώνα μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία.

Ο άνθρωπος γεννιέται πραγματικά όχι όταν τον φέρει στόν κόσμο η μητέρα του, αλλ' όταν πιστέψει στόν Αναστάντα Σωτήρα Χριστό, διότι τότε γεννιέται στήν αθάνατη και αιωνία ζωή, ενώ η μητέρα γεννά το παιδί της για να πεθάνει θάνατον, για τον τάφο. Η Ανάσταση του Χριστού είναι η μητέρα όλων μας, όλων των Χριστιανών, η μητέρα των αθανάτων. Με την πίστη στήν Ανάσταση του Κυρίου, γεννιέται ξανά ο άνθρωπος, γεννιέται γιά τήν αιωνιότητα.

- Αυτό είναι αδύνατο! Παρατηρεί ο σκεπτικιστής. Και ο Αναστάς Θεάνθρωπος απαντά: «Πάντα δυνατά τω πιστεύονται» (πρβλ. Μάρκ. 9, 23). Και ο πιστεύων είναι εκείνος που μο όλη τήν καρδιά, με όλη τη ψυχή, με όλον τό είναι του ζει κατά το Ευαγγέλιον του Αναστάντος Κυρίου Ιησού.

Η πίστη μας είναι η νίκη με την οποία νικούμε τόν θάνατο, η πίστη δηλαδή στόν Αναστάντα Κύριον. «Πού σου, θάνατε, το κέντρον;» «Το δε κέντρον του θανάτου η αμαρτία» (Α' Κορ. 15, 55-56). Με την ανάστασή Του ο Κύριος «ήμβλυσε του θανάτου το κέντρον». Ο θάνατος είναι ο όφισ, η δε αμαρτία είναι το κεντρί του. Με την αμαρτία ο θάνατος χύνει το δηλητήριο στή ψυχή και το σώμα του ανθρώπου. Όσο περισσότερες αμαρτίες έχει ο άνθρωπος, τόσο περισσότερα είναι τα «κέντρα» με τα οποία χύνει ο θάνατος το δηλητήριόν του σ' αυτόν.

Όταν η σφήκα κεντρίσει τον άνθρωπο, καταβάλλει αυτός κάθε δυνατή προσπάθεια για να βγάλει το κεντρί από το σώμα του. Όταν δε τον κεντρίσει η αμαρτία - το κεντρί αυτό του θανάτου - τι πρέπει να κάνει; - Πρέπει με την πίστη και προσευχή να παρακαλέσει τον Αναστάντα Σωτήρα Χριστόν, για να βγάλει Αυτός το κεντρί του θανάτου από τη ψυχή του. Και Αυτός ως πολυεύσπλαγχνος θα το κάνει, διότι είναι Θεός του Ελέους και της Αγάπης. Όταν πολλές σφήκες πέσουν πάνω στο σώμα του ανθρώπου και τον τραυματίσουν πολύ με τα κεντριά τους, τότε ο άνθρωπος δηλητηριάζεται και πεθαίνει. Το ίδιο γίνεται και με τη ψυχή του ανθρώπου όταν την τραυματίσουν τα πολλά κεντριά των πολλών αμαρτιών. Πεθαίνει θάνατο που δέν έχει ανάσταση.

Νικώντας με τον Χριστό την αμαρτία μέσα του ο άνθρωπος νικά τον θάνατο. Αν περάσει μια μέρα και συ δεν έχεις νικήσει ούτε μια αμαρτία σου, γνώρισε ότι έγινες περισσότερο θνητός. Αν όμως νικήσεις μια ή δύο ή τρεις αμαρτίες σου, έγινες πιο νέος με τη νεότητα που δεν γερνά, την αθάνατη καί αιωνία! Ας μη το λησμονούμε ποτέ: το να πιστεύει κανείς στόν Αναστάντα Χριστόν, αυτό σημαίνει να αγωνίζεται διαρκώς τον αγώνα εναντίον της αμαρτίας, του κακού και του θανάτου.

Το ότι ο άνθρωπος πιστεύει πραγματικά στον Αναστάντα Κύριον το φανερώνει με το να αγωνίζεται κατά της αμαρτίας και των παθών· και αν μεν αγωνίζεται, πρέπει να γνωρίζει ότι αγωνίζεται για την αθανασία και την αιωνία ζωή. Αν όμως δεν αγωνίζεται, τότε είναι ματαία η πίστη του! Διότι, αν η πίστη του ανθρώπου δεν είναι αγώνας για την αθανασία και την αιωνιότητα, τότε τι είναι; Αν με την πίστη στον Χριστόν δεν φθάνει κάποιος στήν αθανασία και τη νίκη πάνω στο θάνατο, τότε γιατί να υπάρχει αυτή η πίστη; Αν ο Χριστός δεν αναστήθηκε, αυτό σημαίνει ότι η αμαρτία και ο θάνατος δεν έχουν νικηθεί. Αν δε δεν έχουν αυτά τα

δύο νικηθεί, τότε γιατί να πιστεύει κανείς στον Χριστόν; Εκείνος όμως ο οποίος με την πίστη στον Αναστάνα Χριστόν αγωνίζεται εναντίον κάθε αμαρτίας του, αυτός ενισχύει βαθμιαία μέσα του την αίσθηση ότι ο Κύριος πραγματικά αναστηθηκε, πραγματικά άμβλυσε τό κεντρί του θανάτου, πραγματική νίκησε τον θάνατο σε όλα τα μέτωπα της μάχης.

Η αμαρτία βαθμιαία μικραίνει τη ψυχή του ανθρώπου, την πλησιάζει προς τον θάνατο, την μεταβάλλει από αθανάτη σε θνητή, από άφθαρτη και απέραντη σε φθαρτή και πεπερασμένη. Όσο περισσότερες αμαρτίες έχει ο άνθρωπος, τόσο περισσότερο είναι θνητός. Και αν ο άνθρωπος δεν αισθάνεται τον εαυτό του αθάνατο, είναι φανερόν ότι βρίσκεται ολοκληρος βυθισμένος στις αμαρτίες, σε σκέψεις μυωπικές, σε αισθήματα νεκρωμένα. Ο Χριστιανισμός είναι μία κλήση στον μέχρις εσχάτης αναπνοής αγώνα εναντίον του θανάτου, μέχρι δηλαδή της τελικής νίκης εναντίον του. Κάθε αμαρτία αποτελεί μια υποχώρηση, κάθε πάθος μια προδοσία, κάθε κακία μια ήττα.

Δεν πρέπει να διερωτάται κανείς γιατί και οι Χριστιανοί πεθαίνουν σωματικά. Αυτό γίνεται, γιατί ο θάνατος του σώματος είναι μία σπορά. Σπείρεται σώμα θνητό, λείει ο Απόστολος Παύλος (πρβλ. Α' Κορ. 15, 42 εξ.), και βλαστάνει, αυξάνει και γίνεται αθάνατο. Όπως ο σπόρος που σπέρνεται, έτσι και το σώμα διαλύεται, για να το ζωοποιήσει και τελειοποιήσει τό Άγιον Πνεύμα. Αν ο Κύριος Ιησούς δεν είχε αναστήσει το σώμα, ποιο όφελος θα είχε αυτό από Αυτόν; Αυτός δεν θα είχε σώσει ολόκληρο τον άνθρωπο. Αν δεν ανάστησε το σώμα, τότε γιατί σαρκώθηκε, γιατί πήρε το σώμα, αφού δεν του έδωσε τίποτε από τη Θεότητά Του;

Αν ο Χριστός δεν αναστήθηκε, γιατί τότε να πιστεύει κανείς σ' Αυτόν; Ομολογώ ειλικρινά, ότι εγώ ουδέποτε θα πίστευα στον Χριστόν, αν δεν είχε αναστήθει και δεν είχε νικήσει τον θάνατο, τον μεγαλύτερο εχθρό μας. Αλλά ο Χριστός αναστήθηκε και δώρησε σε μας την αθανασία. Χωρίς αυτήν την αλήθεια, ο κόσμος μας είναι μόνο μία χαώδης έκθεση ανοησιών που προκαλούν απέχθεια. Μόνο με την ένδοξη Ανάστασή Του ο θαυμαστός Κύριος και Θεός μας, μας ελευθέρωσε από το παράλογο και την απελπισία. Γιατί χωρίς την Ανάσταση δεν υπάρχει ούτε στον ουρανό ούτε κάτω απ' αυτόν τίποτε πιο παράλογο από τον κόσμο αυτόν· ούτε μεγαλύτερη απελπισία από τη ζωή αυτήν, χωρίς αθανασία. Γι' αυτό σε όλους τους κόσμους δεν υπάρχει περισσότερο δυστυχισμένη ύπαρξη από τον άνθρωπον, που δεν πιστεύει στην Ανάσταση του Χριστού και την ανάσταση των νεκρών (πρβλ. Α' Κορ. 15, 19). «Θά ήταν καλό να μη γεννιόταν ο άνθρωπος εκείνος» (Ματθ. 26, 24).

Στον ανθρώπινο κόσμο μας ο θάνατος είναι το μεγαλύτερο βάσανο και η πιο φρικιαστική απανθρωπιά. Η απελευθέρωση από αυτό το βάσανο και από αυτή την απανθρωπιά είναι ακριβώς η σωτηρία. Τέτοιου είδους σωτηρία δώρησε στο

ανθρώπινο γένος μόνο ο Νικητής του θανάτου – ο Αναστημένος Θεάνθρωπος. Με την ανάστασή Του Αυτός μας απεκάλυψε όλο το μυστήριο της σωτηρίας μας. Σωτηρία σημαίνει το να εξασφαλισθεί για το σώμα και τη ψυχή αθανασία και αιωνία ζωή. Με ποιο τρόπο κατορθώνεται αυτό; Μόνο με τη θεανθρώπινη ζωή, τη νέα ζωή μέσα στον Αναστημένο και για τον Αναστημένο Χριστό!

Για μας τους Χριστιανούς η επίγεια ζωή είναι σχολείο, στο οποίο μαθαίνουμε πως να εξασφαλίσουμε την αθανασία και την αιώνια ζωή. Γιατί ποια οφέλεια έχουμε από αυτή τη ζωή, αν με αυτή δεν μπορούμε να αποκτήσουμε την αιώνια; Αλλά, για να αναστηθεί μαζί με τον Χριστόν ο άνθρωπος, πρέπει πρώτα να συναποθάνει με Αυτόν και να ζήσει τη ζωή του Χριστού σαν δική του. Αν το κάνει αυτό, τότε την ημέρα της Αναστάσεως θα μπορέσει με τον άγιο Γρηγόριο το Θεολόγο να πεί: «Χθες συνεσταυρούμην Χριστώ, σήμερον συνδοξάζομαι· χθες συνενεκρούμην, ζωοποιούμαι σήμερον· χθές συνεθαπτόμην, σήμερον συνεγείρομαι».

Σε τέσσερις μόνο λέξεις συγκεφαλαιούνται και τα τέσσερα Ευαγγέλια του Χριστού: Χριστός Ανέστη! – Αληθώς Ανέστη!... Σε κάθε μια από αυτές βρίσκεται από ένα Ευαγγέλιο, και στά τέσσερα Ευαγγέλια βρίσκεται όλο τό νόημα όλων των κόσμων του Θεού, των ορατών και αοράτων. Και όταν όλα τα αισθήματα του ανθρώπου και όλες οι σκέψεις του συγκεντρωθούν στή βροντή του πασχαλινού αυτού χαιρετισμού: «Χριστός Ανέστη!», τότε η χαρά της αθανασίας σείει όλα τά όντα, και αυτά με αγαλλίαση απαντούν, επιβεβαιώνοντας το πασχαλινό θαύμα: «Αληθώς Ανέστη!»

Ναι, «αληθώς ανέστη ο Κύριος!». Και μάρτυρας είσαι σύ, μάρτυρας εγώ, μάρτυρας κάθε Χριστιανός, αρχίζοντας από τους αγίους Αποστόλους μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία. Γιατί μόνο η δύναμη του Αναστημένου Θεανθρώπου Χριστού μπόρεσε να δώσει, – και συνεχώς δίνει και συνεχώς θα δίνει – τη δύναμη σε κάθε Χριστιανό – από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο – να νικήσει κάθε τι θνητό και αυτόν τον ίδιο τον θάνατο· κάθε τι το αμαρτωλό και αυτή την αμαρτία· κάθε τι το δαιμονικό και αυτόν τον ίδιο τον διάβολο. Γιατί μόνο με την Ανάστασή Του ο Κύριος, με το πιο πειστικό τρόπο, έδειξε και απέδειξε ότι η ζωή Του είναι Αιωνία Ζωή, η αλήθειά Του είναι Αιωνία Αλήθεια, η αγάπη Του Αιωνία Αγάπη, η αγαθότητά Του Αιωνία Αγαθότητα, η χαρά Του Αιωνία Χαρά. Καί επίσης έδειξε και απέδειξε ότι όλα αυτά τα δίνει Αυτός, λόγω της ασύγκριτης φιλανθρωπίας Του, σε κάθε Χριστιανό σ' όλες τις εποχές.

Επιπροσθέτως, δεν υπάρχει ένα γεγονός όχι μόνον στο Ευαγγέλιο, αλλά ούτε σε ολόκληρη τήν ιστορία του ανθρώπινου γένους, το οποίο να είναι τόσο ισχυρά βεβαιωμένο, τόσο απρόσβλητο, τόσο αναντίρρητο, όσο η Ανάσταση του Χριστού. Αναμφιβόλως, ο Χριστιανισμός σε όλη του την ιστορική πραγματικότητα, την

ιστορική του δύναμη και παντοδυναμία, θεμελιώνεται στο γεγονός της Αναστάσεως του Χριστού, δηλαδή πάνω στην Υπόσταση του Θεάνθρωπου Χριστού, που ζει αιώνια. Αυτό το μαρτυρεί η μακροχρόνια καί πάντοτε θαυματουργική ιστορία του Χριστιανισμού.

Γιατί αν υπάρχει ένα γεγονός στο οποίο θα μπορούσαν να συνοψισθούν όλα τα γεγονότα, από τη ζωή του Κυρίου και των Αποστόλων και γενικά ολόκληρου του Χριστιανισμού, το γεγονός αυτό θα ήταν η Ανάσταση του Χριστού. Επίσης, αν υπάρχει μία αλήθεια στην οποία θα μπορούσαν να συνοψισθούν όλες οι Ευαγγελικές αλήθειες, αυτή θα ήταν η Ανάσταση του Χριστού. Και ακόμη, αν υπάρχει μία πραγματικότητα στην οποία θα μπορούσαν να συνοψισθούν όλες οι Καινοδιαθηκικές πραγματικότητες, αυτή θα ήταν η Ανάσταση του Χριστού. Και τέλος, αν υπάρχει ένα Ευαγγελικό θαύμα στο οποίο θα μπορούσαν να συνοψισθούν όλα τα Καινοδιαθηκικά θαύματα, τότε το θαύμα αυτό θα ήταν η Ανάσταση του Χριστού. Γιατί μόνο μέσα στο φως της Αναστάσεως του Χριστού, παρουσιάζεται με θαυμαστή σαφήνεια και το πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού και το έργο Του. Μόνο με την Ανάσταση του Χριστού εξηγούνται πλήρως όλα τα θαύματα του Χριστού, όλες οι αλήθειές Του, όλα τα λόγια Του, όλα τα γεγονότα της Καινής Διαθήκης.

Μέχρι την Ανάστασή Του ο Κύριος δίδασκε για την αιώνια ζωή, αλλά μετά την Ανάστασή Του έδειξε ότι ο ίδιος πραγματικά είναι η αιώνια ζωή. Μέχρι την Ανάστασή Του δίδασκε για την ανάσταση των νεκρών, αλλά με την Ανάστασή Του έδειξε ότι ο ίδιος είναι πράγματι η Ανάσταση των νεκρών. Μέχρι τη Ανάστασή Του δίδασκε ότι η πίστη σ' Αυτόν μεταφέρει από τον θάνατο στη ζωή, αλλά με την Ανάστασή Του έδειξε ότι ο ίδιος νίκησε τον θάνατο και έτσι εξασφάλισε στους νεκρούς ανθρώπους τη μετάβαση από τον θάνατο στην Ανάσταση. Ναι, ναι, ναι: ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός με την Ανάστασή Του έδειξε και απέδειξε ότι είναι ο μόνος αληθινός Θεός, ο μόνος αληθινός Θεάνθρωπος σε όλους τους ανθρωπίνους κόσμους.

Και κάτι ακόμη: χωρίς την Ανάσταση του Θεανθρώπου δεν μπορεί να εξηγηθεί ούτε η αποστολικότητα των Αποστόλων, ούτε το μαρτύριο των Μαρτύρων, ούτε η ομολογία των Ομολογητών, ούτε η αγιότητα των Αγίων, ούτε η ασκητικότητα των Ασκητών, ούτε η θαυματουργικότητα των Θαυματουργών, ούτε η πίστη των πιστευόντων, ούτε η αγάπη των αγαπώντων, ούτε η ελπίδα των ελπίζόντων, ούτε η νηστεία των νηστευόντων, ούτε η προσευχή των προσευχομένων, ούτε η πραότητα των πράων, ούτε η μετάνοια των μετανοούντων, ούτε η ευσπλαχνία των ευσπλάγχων, ούτε οποιαδήποτε χριστιανική αρετή ή άσκηση. Αν ο Κύριος δεν είχε αναστηθεί και ως Αναστάς δεν είχε γεμίσει τους μαθητές Του με την ζωοποιό

δύναμη και την θαυματουργική σοφία, ποιός θα μπορούσε αυτούς τους φοβισμένους και δραπετές να τους συγκεντρώσει και να τούς δώσει το θάρρος και τη δύναμη και τη σοφία για να μπορέσουν τόσο άφοβα και με τόση δύναμη και σοφία να κηρύττουν και να ομολογούν τον Αναστημένο Κύριο και να πηγαίνουν με τόση χαρά στον θάνατο γι' Αυτόν; Και αν ο Αναστημένος Σωτήρας δεν τους είχε γεμίσει με την θεία δύναμή Του και σοφία, πώς θα μπορούσαν να ανάψουν μέσα στον κόσμο την άσβεστη πυρκαϊά της Καινοδιαθηκικής πίστεως αυτοί οι απλοϊκοί αγράμματοι, αμαθείς και φτωχοί άνθρωποι; Αν η Χριστιανική πίστη δεν ήταν η πίστη του Αναστάσιου και κατά συνέπειαν του αιωνίως ζώντος και ζωοποιούντος Κυρίου, ποιός θα μπορούσε να εμπνεύσει τους Μάρτυρες στον άθλο του μαρτυρίου, και τους Ομολογητές στον άθλο της ομολογίας, και τους Ασκητές στον άθλο της ασκήσεως, και τους Αναργύρους στον άθλο της αναργυρίας, και τους Νηστευτές στον άθλο της νηστείας και εγκράτειας, και οποιονδήποτε Χριστιανόν σε οποιονδήποτε Ευαγγελικόν άθλο;

Όλα αυτά είναι λοιπόν αληθινά και πραγματικά και για μένα και για σένα και για κάθε ανθρωπίνη ύπαρξη. Γιατί ο θαυμαστός και γλυκύτατος Κύριος Ιησούς, ο Αναστάς Θεάνθρωπος, είναι η μοναδική Ύπαρξη υπό τον ουρανό με την οποίαν μπορεί ο άνθρωπος εδώ στη γη να νικήσει και τον θάνατο και την αμαρτία και το διάβολο, και να γίνει μακάριος και αθάνατος, συμμετοχος στην Αιώνια Βασιλεία της Αγάπης του Χριστού... Γι' αυτό, για την ανθρώπινη ύπαρξη ο Αναστάς Κύριος είναι «τα πάντα εν πάσιν» σε όλους τους κόσμους: ό,τι το Ωραίο, το Καλό, τό Αληθινό, το Προσφιλές, το Χαρμόσυνο, το Θείο, το Σοφό, το Αιώνιο. Αυτός είναι όλη η Αγάπη μας, όλη η Αλήθειά μας όλη η Χαρά μας, όλον το Αγαθό μας όλη η Ζωή μας, η Αιώνια Ζωή σε όλες τις θείες αιωνιότητες και απεραντοσύνες.

- Για αυτό και πάλιν, και πολλές και αναρίθμητες φορές: **Χριστός Ανέστη!**